

заходів сил охорони правопорядку в особливих умовах є взаємодія, яка базується на узгоджених спільних діях залучених сил для досягнення цілі операції. Взаємодія організується й здійснюється між силами, що беруть участь в операції. При цьому вона забезпечується протягом всього періоду виконання завдання між усіма силами, задіяними у заході. Сутність взаємодії сил охорони правопорядку при здійсненні службово-бойової діяльності полягає в координації сил і засобів (як власними так і приданими), що спрямована на функціонування системи в режимі, необхідному для виконання поставлених цілей.

З метою належної організації взаємодії суб'єктів службово-бойової діяльності, необхідним є нормативне закріплення й дотримання низки вимог, серед яких є: чітке зазначення провідної ролі окремого відомства (структури); організація діяльності тимчасового керівного органу - координаційного центру (штабу) з чітко визначеним керівним суб'єктом (керівник або представник відомства, яке координує застосування сил і засобів); чітке розмежування функцій й повноваження підрозділів, що відносяться до основних і приданих сил; конкретне визначення механізму здійснення спільних дій між нарядами; спрямування дій основних і приданих сил на виконання завдань і основної мети заходу (спеціальної операції), що проводиться.

Література

1. Взаємодія ОВС з іншими державними органами під час запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру / С.О. Кузніченко, І.О. Шаповалова // Нормативно-правове забезпечення оперативно-службової діяльності органів внутрішніх справ: Звіт про науково-дослідну роботу (заключний). - Сімферополь: Кримськ. юрид. ін-т ОДУВС, 2010. - С. 27-42.
2. Шмаков О.М. Словник офіцера внутрішніх військ з воєнно-наукових питань. - Х.: Військ. ін-т ВВ МВС України, 2005. - 362 с.
3. Савочкін Д.С. Службово-бойова діяльність органів внутрішніх справ при проведенні антитерористичних заходів (нормативно-правові засади): Дис... канд. юрид. наук: 21.07.05. - Сімферополь, 2009. - 242 с.
4. Бірюков В. П. Нормативно-правові засади проведення спеціальних операцій "Сирена" та "Грім": Дис... канд. юрид. наук: 12.07.05. - Сімферополь, 2011. - 236 с.
5. Про взаємодію правоохоронних та інших державних органів України у боротьбі із злочинністю: Інструкція Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державного комітету у справах охорони держа-

вного кордону України, Державного митного комітету України, Національної гвардії України, Міністерства оборони України, Міністерства юстиції України від 10 серп. 1994 р. № 4348/138/151/11-2-2870/172/148-407/2-90-442.

6. Подоляка А.М. Взаємодія державних органів в охороні громадського порядку // Форум права. - 2009. - № 2. - С. 338-344. - [Електронний ресурс]: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2009-2/09pamvgr.pdf>.

7. Дубко Ю.В. Управление органами внутренних дел в особых условиях: Монография / Под ред. А.М. Бандурки. - Луганск: РИО ЛАВД, 2004. - 776 с.

8. Плішкін В.М. Теорія управління органами внутрішніх справ: Підруч. - К.: Нац. акад. внутр. справ України, 1999. - 702 с.

9. Гаврилюк Т. До питання розмежування понять "взаємодія", "співробітництво" та "партнерство" у сфері відносин міліції з населенням // Вісн. Акад. управління МВС. - 2009. - № 2. - С. 143-151.

10. Про затвердження Настанови про заходи органів, підрозділів внутрішніх справ, частин внутрішніх військ МВС України щодо розшуку і затримання озброєних та інших злочинців, які становлять підвищену суспільну небезпеку: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 24 квіт. 1998 р. № 230 ДСК.

11. Про затвердження Настанови про дії органів, підрозділів внутрішніх справ, з'єднань, військових частин внутрішніх військ, вищих навчальних закладів МВС України з ліквідації масових заворушень: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 11 листоп. 2003 р. № 1345 ДСК.

12. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії МНС і МВС щодо запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру: Наказ Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Міністерства внутрішніх справ України від 3 квіт. 2007 р. № 205/105 // Офіційний вісн. України. - 2007. - № 29. - Ст. 1181.

13. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 4 бер. 1998 р. № 160/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 35. - Ст. 236.

Лазутко В.І.
здобувач Одеського державного університету
внутрішніх справ
Надійшла до редакції 15.08.2012

УДК 342.9.086

ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЧЛЕНІВ КОЛЕГІАЛЬНИХ ОРГАНІВ ЗА ПОРУШЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Малін О. Л.

За порушення прав і свобод людини, які пов'язані з виконанням своїх обов'язків, або діяльність всупереч чи на шкоду державним інтересам державні службовці й службовці місцевого самоврядування підлягають різним видам юридичної відповідальності. Особливе місце серед них має відповідальність за вчинення корупційних адміністративних правопорушень колегіальними органами.

Виявляючи корупційне правопорушення, посадові

особи правоохоронних органів і суду часто зіштовхуються з проблемою невірної кваліфікації правопорушення при визначенні суб'єкта корупційного діяння. Так відповідно до п. 4 ст. 6 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції в Україні" за неправомірне надання переваги фізичним або юридичним особам у зв'язку з підготовкою проектів, виданням нормативно-правових актів і прийняттям рішень, затвердженням (погодженням) висновків, зокрема, членами колегіаль-

© О.Л. Малін, 2012

них органів. У результаті виникають питання з доказуванням вини осіб, які вчинили протиправне діяння. Наслідком цього є порушення прав особи, що веде до неправомірних притягнень до адміністративної відповідальності, і можливості уникнення від відповідальності осіб, які порушили встановлені законодавством спеціальні обмеження.

Не можна сказати, що проблематика правозастосовної функції держави й правоохоронної діяльності залишалася поза увагою вчених, про що свідчать наукові публікації В.Б. Авер'янова, О.М. Бандурки, Д.М. Бахраха, А.М. Волощука, С.В. Ківалова, С.О. Кузниченка, М.І. Мельника, Ю.І. Руснака, О.Ф. Скакун, Є.Л. Стрельцова, В.Я. Тація, Ю.М. Тодики, М.І. Хавронюка, Ю.С. Шемшученка, В.Ю. Шильника, але не слід стверджувати й того, що вона знайшла своє остаточне вирішення, оскільки проблема залишається й потребує радикального вирішення.

Метою статті є визначення концептуальних шляхів вирішення проблем притягнення до відповідальності за вчинення корупційних адміністративних правопорушень колегіальними органами.

Відсутність єдиної загальнодержавної антикорупційної політики в Україні є однією з причин неефективного реагування держави й суспільства на загрозу корупції, рівень якої зростає протягом останніх років. Проблема передбачається розв'язати шляхом об'єднання зусиль центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, науково-дослідних установ і громадських (неурядових) організацій, спрямованих на реалізацію пріоритетних напрямів антикорупційної політики, що визначені Національною антикорупційною стратегією на 2011-2015 роки [1]. На сучасному етапі розвитку української правової науки дослідження інституту адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією, з'ясування його суті, місця й ролі, як в системі адміністративного права, так і серед інших галузей права, набуває особливого значення, оскільки це пов'язано з необхідністю реформування антикорупційного законодавства відповідно до міжнародних стандартів і ефективним застосуванням антикорупційного законодавства органами державної влади й органами місцевого самоврядування. "Не можна модернізувати державу, не борючись з корупцією й не стараючись повернути авторитет права", - сказав в інтерв'ю польським засобам масової інформації президент України В.Ф. Янукович [2].

Як бачимо, проблема корупції - одна з найбільш обговорюваних проблем української й зарубіжної політико-правової практики, тому суспільний інтерес до неї є постійним. За минулий рік в Україні у сфері протидії корупції зроблено досить багато. 7 квітня 2011 р. Верховна Рада України прийняла Закон України "Про засади запобігання та протидії корупції в Україні" [3] і Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за корупційні правопорушення" [4], які набули чинності з 1 липня 2011 р. Крім того, Президент України В.Ф. Янукович Указом від 21 жовтня 2011 р. схвалив Національну антикорупційну стратегію на 2011-2015 роки [1], відповідно до якої Постановою Кабінету Міністрів України "Про затвердження Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки" від 28 листопада 2011 р. № 1240 впроваджується реалізація механізму зменшення рівня корупції в Україні [5].

Активізація антикорупційної діяльності в Україні вияв-

ляє низку практичних проблем і юридичних колізій. Одна з них, а саме проблема притягнення до адміністративної відповідальності членів колегіальних органів, на нашу думку, є вартою наукового аналізу в різних площинах.

Характеристика державного органу генетично пов'язана з розвитком історії держави й права. Уже в перших основних законах були встановлені основи функціонування державного механізму та його найважливіших складових. Одним з перших джерел юридичної відповідальності колегіальних органів під час виконання ними владних функцій можна вважати Указ Петра I "Про владу і відповідальність Сенату" від 2 березня 1711 р. [6, 203].

Практика правозастосування минулих років у галузі боротьби з корупційними діяннями також ставила питання щодо проблем адміністративної відповідальності членів колегіальних органів, які в складі цього органу вчинили корупційне діяння. Так за Законом України "Про боротьбу з корупцією", який на сьогодні втратив чинність, відповідно до пункту "г" ч. 3 ст. 5, визначалось як порушення заборон надавати незаконні переваги фізичним або юридичним особам під час підготовки й прийняття нормативно-правових актів чи рішень [7]. А з липня 2011 р. відповідно до п. 4 ст. 6 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції в Україні" визначені як порушення обмежень неправомірно надавати перевагу фізичним або юридичним особам у зв'язку з підготовкою проектів, виданням нормативно-правових актів і прийняттям рішень, затвердженням (погодженням) висновків. Як бачимо, правове регулювання у сфері зазначених відносин дещо розширено, що викликає потребу пошуку нових механізмів притягнення членів колегіальних органів до відповідальності за вчинення корупційних адміністративних правопорушень.

Адміністративна відповідальність особи - члена колегіального органу за вчинення протиправного діяння (неправомірно надавати перевагу фізичним або юридичним особам у зв'язку з підготовкою проектів, виданням нормативно-правових актів і прийняттям рішень, затвердженням (погодженням) висновків), як і інші види юридичної відповідальності, виконує певні, притаманні їй функції, має відповідну мету й специфічні ознаки. В адміністративній науці можна знайти приклади дослідження природи адміністративної відповідальності колективних суб'єктів. Наприклад, Д.Н. Бахрах поділяє адміністративні норми права на три групи. 1. Ті, які встановлюють адміністративну відповідальність тільки індивідуальних суб'єктів (фізичних осіб). 2. Ті, які встановлюють адміністративну відповідальність індивідуальних і колективних суб'єктів. 3. Ті, які встановлюють адміністративну відповідальність тільки колективних суб'єктів [8, 344].

На думку Д.Н. Бахраха, третю групу норм слід розглядати виключно як таких, що застосовуються до юридичних осіб. Застосування адміністративної відповідальності до колегіальних утворень, виходячи з отождивлення понять "колективні" і "колегіальні" суб'єкти, було б помилковим. На нашу думку, формулювання поняття "відповідальність колективних суб'єктів" виникло в науковому обороті на початку становлення новітніх економічних відносин, започаткованого демократичними перетвореннями в державах колишнього СРСР і створенням соціальних умов розвитку інституту юридичної особи. Так Г.Н. Чеботарьов справедливо стверджує, що протиправний результат колегіальних рішень, утрудняє встановлення вини конкретних осіб [9]. Розділяючи його думку, Л.А. Морозова вважає необхідним для колегі-

льних суб'єктів законодавчо закріпити відповідальність незалежно від суб'єктивного відношення до діяння, оскільки незаконне рішення, як правило, торкається інтересів більшості населення [10].

Для того, щоб за Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції" визнати дії (бездіяльність) протиправними й вважати їх складовими об'єктивної сторони правопорушення, за що передбачена адміністративна відповідальність, необхідно також, щоб цими діями були порушені суб'єктивні права фізичних чи юридичних осіб. Залежно від порушених норм одна й та ж дія може бути протиправною через процедурні особливості діяльності колегіального органу, наприклад: відсутність кворуму під час засідання колегіального органу чи недотримання (в окремих випадках) необхідної процедури оприлюднення проектів рішень тощо. Та ж дія може бути незаконною, протиправною через особливості матеріальних норм права, наприклад: відсутність підстав (визначених нормами права) для прийняття рішення. В обох випадках прийняте рішення з позиції закону є протиправним. Однак для цього необхідна наявність наступних чинників: мета одержання неправомірної вигоди або у зв'язку з прийняттям обіцянки або пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб і надання незаконної переваги для себе чи іншій особі.

Коментуючи главу 13-А Кодексу України про адміністративні правопорушення, В.В. Галуцько, О.О. Онищук і О.М. Ещук зазначають, що корупційні діяння вважаються закінченими з моменту порушення спеціальних обмежень і відповідальність за них настає незалежно від одержання особою матеріальних і нематеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг [11]. Однак з таким твердженням погодитись не можна. Диспозиція ч. 1 ст. 6 Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції в Україні" містить заборону щодо використання службових повноважень (також неправомірно надавати перевагу фізичним або юридичним особам у зв'язку з підготовкою проектів, виданням нормативно-правових актів і прийняттям рішень, затвердженням (погодженням) висновків) з метою одержання неправомірної вигоди або у зв'язку з прийняттям обіцянки або пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб. Отже, наявність корупційної мети (вигоди) повинна бути обов'язковою складовою суб'єктивної сторони складу правопорушення, оскільки є її кваліфікуючою ознакою.

Пошуки нової правової моделі притягнення до відповідальності посадових осіб, що в складі колегіального органу порушили заборонені законом обмеження при підготовці проектів, виданні нормативно-правових актів і прийнятті рішень, затвердженні (погодженні) висновків, у публічно-правовому порядку, як зазначає В.Б. Авер'янов, говорить цілий ряд факторів. По-перше, правопорушення пов'язане з корупцією, вчинене групою осіб в складі державного колегіального органу, приводить до непомірно більшої суспільної шкоди в порівнянні зі шкодою, яку може заподіяти одна посадова особа. По-друге, суспільна шкода посилюється можливим організованим підходом, що призводить до порушення прав і свобод особи. По-третє, специфіка (особливості діяльності) колегіальності (колегіального органу) дозволяє перекладати відповідальність за діяння з одних осіб на інших [12, 542-569]. Парадокс ситуації полягає в тому, що при колегіальній системі прийняття нормативно-правових актів чи управлінських рішень важко визначити суб'єкта, який нестиме відпові-

дальність за незаконність прийнятих цих актів чи рішень, і неможливо, коли по процедурі такі рішення приймаються шляхом таємного голосування.

Проблему встановлення осіб і притягнення їх до юридичної відповідальності за прийняття протиправних рішень колегіальними органами (на прикладі муніципальних колегіальних утворень у Російській Федерації) піднімає С.Г. Соловйов. На його думку, колегіальний орган не може бути суб'єктом, на який може бути покладена кримінально-правова чи адміністративно-правова відповідальність за наслідки незаконного правового акту чи за невиконання рішення судового органу, оскільки згідно з діючим як кримінально-правовим, так і адміністративно-правовим законодавством можлива тільки відповідальність конкретної фізичної чи посадової особи, а механізм відповідальності колегіального (муніципального) органу за прийняті рішення не передбачений [13].

Отже, відповідальність посадових осіб членів колегіальних органів публічної влади за надання незаконних переваг, у зв'язку з підготовкою проектів, виданням нормативно-правових актів і прийняттям рішень, затвердженням (погодженням) висновків, є одним з елементів зворотного зв'язку між ними й фізичними чи юридичними особами в правовідносинах, пов'язаних із реалізацією прав, свобод і законних інтересів суб'єктів цих суспільних відносин.

Отже, ми бачимо, що врегулюванню проблем адміністративної відповідальності членів колегіальних органів (наділених публічними повноваженнями) на сьогодні не приділено достатньої уваги. Хоча на сьогодні важливим чинником стала активізація тенденцій реформування інституту адміністративної відповідальності в державі загалом і вдосконаленням антикорупційної адміністративно-деліктної практики зокрема, що викликає потребу пошуку нових механізмів притягнення членів колегіальних органів осіб до юридичної відповідальності за вчинення корупційних адміністративних правопорушень у межах діяльності органу, членами якого вони є.

Вважаємо, що чітке визначення статусу приватних осіб у відносинах з органами публічної адміністрації шляхом справедливого правового регулювання адміністративної процедури з підготовки проектів, видання нормативно-правових актів і прийняття рішень, затвердження (погодження) висновків, впровадження їх нових організаційних форм і стандартів якості адміністративних послуг, удосконалення механізму правового захисту приватних осіб у відносинах з публічною адміністрацією є концептуальними напрямками вирішення зазначених питань.

Література

1. Про національну антикорупційну стратегію на 2011-2015 роки: Указ Президента України від 11 жовтня 2011 р. № 1001/2011, станом на 27 берез. 2012 р. - [Електронний ресурс]: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1001/2011>.
2. ТСН. Новини. - [Електронний ресурс]: <http://tsn.ua/ukrayina/yanukovich-pro-korupciyu-v-ukrayinikogo-spiymayut-toy-bude-siditi.html>.
3. Про засади запобігання та протидії корупції в Україні: Закон України, станом на 27 берез. 2012 р. - [Електронний ресурс]: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3206-173>.
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за корупційні правопорушення: Закон України, станом на 27 берез. 2012 р. - [Електронний ресурс]: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3207-17>.

5. Про затвердження Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2011 р. № 1240, станом на 27 берез. 2012 р. - [Електронний ресурс]: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1240-2011-%D0%BF>.

6. Брикнер А.Г. История Петра Великого: В 2 т. - М.: Терра, 1996. - Т. 2. - 368 с.

7. Про боротьбу з корупцією: Закон України, станом на 11 берез. 2009 р. - [Електронний ресурс]: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/356/95-%D0%B2%D1%80>.

8. Бахрах Д.Н. Административное право: Учебник для вузов. - М.: ВЕК, 1996 - 355 с.

9. Чеботарев Г.Н. Соотношение конституционно-правовой и муниципально-правовой ответственности в системе местного самоуправления // Российский юридический журнал. - 2002. - № 4 (36). - С. 37-41.

10. Морозова Л.А. Выступление на заседании круглого стола // Государство и право. - 2000. № 3. - С. 28.

11. Науковий коментар до Глави 13-А "Адміністративні корупційні правопорушення" КУпАП / В.В. Галуцько, О.О. Онищук, О.М. Єщук. - [Електронний ресурс]: <http://www.law-property.in.ua/laws-and-comments/74-naukovopraktychnyy-comment-some-provisions-of-law-on-the-principles-of-prevention-and-combating-corruption.html>.

12. Авер'янов В.Б. Вина владі та адміністративне право. - К.: Ін-юре, 2002. - 668 с.

13. Соловьев С.Г. Проблемные вопросы юридической ответственности Глав муниципальных образований // Интернет видання Академия Тринитаризма. - [Електронний ресурс]: <http://www.trinitas.ru/rus/doc/0215/004a/02154001.htm>.

Малін О.Л.

здобувач Одеського державного університету
внутрішніх справ

Надійшла до редакції 13.08.2012

УДК 342.924

ПРОБЛЕМИ ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ

Марочкіна Ю. В.

Стягнення податків - найдавніша функція й одна з основних умов існування держави, розвитку суспільства. Специфіка податкових правовідносин спричиняє неминучу конфронтацію приватно-правових і публічно-правових інтересів, наслідком чого, як правило, стає порушення законодавства про оподаткування, і відповідна реакція з боку держави, що виражається в застосуванні заходів державно-правового примусу. У зв'язку із цим провідну роль відіграє інститут адміністративної відповідальності у взаєминах держави й платника податків, оскільки від ефективності, справедливості й відповідальності залежить сумлінність і правова коректність зобов'язаної сторони податкових правовідносин, а в остаточному підсумку й повага до законів України.

Проблеми адміністративно-правової відповідальності за ухилення від сплати податків досліджувались багатьма вченими-юристами [1-12]. У цих роботах сформовано наукову базу дослідження проблем правового регулювання ухилення від сплати податків. Утім, незважаючи на значну кількість публікацій, опрацювання цієї теми є недостатнім. Багато авторів аналізували ухилення від податків, але в суто прикладному аспекті, зокрема у зв'язку з постійно змінним податковим законодавством в Україні. Деякі із цих робіт вже втратили актуальність.

Метою цієї статті є дослідження проблем провадження по справах про адміністративні правопорушення у сфері оподаткування й пошук шляхів їх вирішення.

Провадження по справах про адміністративні правопорушення у сфері оподаткування є певною діяльністю по реалізації процесуальних норм, у рамках здійснення відповідного адміністративно-юрисдикційного провадження. При всьому різноманітті трактувань, у науці адміністративного права все ще не вироблено загальноприйнятого визначення адміністративного провадження, не зовсім зрозумілі характер і сутність адміністративного процесу, та його співвідношення із зазначеним провадженням. Разом з тим, уявляється можливим зробити висновок, що адміністративне прова-

дження, як певний порядок діяльності, має всі ознаки, властиві адміністративному процесу як діяльності в широкому змісті. Однак адміністративний процес має змістовніше процесуальне наповнення.

Різні автори в ході досліджень таких правових категорій, як податковий процес і податкове провадження (у частині провадження по справах про податкові правопорушення), з метою додання цим поняттям своєї галузевої специфіки, часто порівнюють їх з аналогічними категоріями, що існують в адміністративно-правовій науці. У зв'язку із цим порівняння податкового процесу, так само як і провадження по справах про податкові правопорушення, має сенс і буде предметним лише з адміністративним процесом і провадженням про адміністративні правопорушення у вузькому смислі, а саме щодо сфери податкових правовідносин. З огляду на цю обставину, більшість доводів прихильників виділення й відокремлення інститутів податкового процесу й відповідного провадження, з нашої позиції, не будуть мати достатніх підстав, у зв'язку з відсутністю якихось сутнісних особливостей при порівнянні їх з відповідними інститутами адміністративно-процесуального права.

Відповідно до діючого законодавства, провадження по справах про адміністративні правопорушення у сфері оподаткування здійснюється в рамках правил, установлених нормами ПК України й КУпАП. У результаті, перший установлює порядок провадження по справах про податкові правопорушення, другий - по справах про адміністративні правопорушення у сфері податків і зборів, що, на нашу думку, не повинне вводити в оману щодо сутності передбаченого ПК України провадження. Зазначені провадження опосередковано реалізують матеріально-правові норми адміністративного й податкового права. Ці провадження, регульовані як нормами ПК України, так і КУпАП, беруть свій початок у процесі реалізації податковими органами своїх контролюючих функцій. Саме виявлення в ході заходів податкового контролю фактів, що свідчать про про-

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС**